

AVRUPA EKONOMİK TOPLULUĞU VE TEKNOLOJİK GELİŞME

Prof. Dr. Orhan OĞUZ

Bugün Avrupa Ekonomik Topluluğunun karşısına iktisadi bütünleşmenin ileri safhasında, yeniden bazı endişe verici ve düşündürücü problemler çıkmıştır.

Avrupa Ekonomik Topluluğu'nu en ziyade düşündüren mesele Teknolojik gelişmedir. Bu konuda Topluluğun diğer büyük Devletlerle arasındaki mesafe oldukça açılmıştır. Bilhassa Amerika Birleşik Devletleri ile mevcut farkın azalmasını, kısa vadede beklemek oldukça iyimser bir düşünceye sahip bulunmayı gerektirmektedir.

Bugün Amerika Birleşik Devletlerinde Teknolojik seviye baş döndürücü bir süratle yükselmektedir.

Bu gelişmeye Avrupa Ekonomik Topluluğu henüz ayak uyduramamıştır. Çünkü Teknolojik gelişme her sektörde geniş ölçüde araştırmaların yapılmasına bağlı bulunmaktadır.

Halbuki Avrupa Ekonomik Topluluğu'nun GSMH'sından bu işlere ayırabildiği miktar, Amerika Birleşik Devletleri ile aynı seviyede olamamaktadır. Esasen Avrupalı ülkeler ile Amerika Birleşik Devletleri arasında fert başına düşen gelir de farklıdır.

Tablo — I

Ülke	Nüfus	Fert başına GSMH (dolar)
B. Almanya	58.290.000	1540
İtalya	51.090.000	850
Fransa	48.411.000	1540
Holanda	12.127.000	1260
Belçika	9.378.000	1460

Lüksemburg	328.000	1770
Amerika Bir. Dev.	192.120.000	3020
Sovyet Rusya	227.687.000	890

Kaynak : International Bank for Reconstruction and Development, Washington D. C. 1966.

Tabloda görüldüğü gibi Avrupada fert başına isabet eden ortalama gelir Amerika Birleşik Devletleri'nin ancak yarısı kadardır.

Diğer taraftan Sovyet Rusya'da adam başına isabet eden gelir 890 dolar civarında olup Topluluk üyesi olan devletlerden daha düşüktür.

Toplulukla, adı geçen ülkeler arasında gelişme ve araştırmalara ayrılan miktarlar mukayese edilirse bazı önemli sonuçlar çıkarılabilecektir.

Tablo — II

1962 Yılı Gelişme ve Araştırmaya Ayrılan Masraflar

Ülkeler	Milyon	Fert Başına Masraf
A. B. D.	17.531	93,7
B. Almanya	1.105	20,1
Fransa	1.108	23,8
Belçika	133	14,8
Holanda	239	20,3

Kaynak : O. E. C. D.

Avrupa Ekonomik Topluluğu'nun Teknolojik yönden gelişme ve araştırmaya ayırabildiği ancak 2.500 milyon dolar civarındadır. Halbuki Amerika Birleşik Devletleri bu konuya, Topluluktan sekiz dokuz misli fazla bir imkân ayırabilmektedir.

Tablo (I) de görüldüğü üzere Sovyet Rusya'nın fert başına isabet eden geliri, İtalya müstesna, Topluluk üyesi memleketlerinin hepsinden daha az olmasına rağmen araştırma ve geliştirme işlerinde beş milyar dolar civarında harcama yaptığı tahmin edilmektedir. Bunun manâsı Sovyet Rusya teknikteki yarışmada geri kalmamak için Topluluk üyelerinden daha büyük bir külfete katlanıyor demektir.

Amerika Birleşik Devletleri ile Ortak Pazar ülkeleri araştırma işlerine ait harcamalarında aynı fedakârlığa katlanmamaktadırlar.

Tablo — III

1962 yılında GSMH nisbeten Araştırma Masrafları

A. B. D.	% 3,1
B. Almanya	% 1,3
Fransa	% 1,4
Belçika	% 1
Holanda	% 1,59

Kaynak : O. E. C. D.

Tabloda görüldüğü gibi Amerika Birleşik Devletleri'nin GSMH na nisbeten yaptığı araştırma masraflarının, Avrupalı ülkeler yarısını dahi ihtiyar etmemektedirler.

Bütün bu veriler Avrupa Ekonomik Topluluğu ile Amerika Birleşik Devletleri arasında Teknolojik seviyenin oldukça açık bulunduğunu ve bu mesafenin kapanması için gerekli fedakârlığa katlanılmadığını açıkça göstermektedir.

Roma Anlaşması ile Altılar arasında başlayan bütünleşme hareketi başarı ile yürütülmüştür. Kendi aralarında çıkan her türlü pürüzler halledilebilmiştir. Tarım sektöründeki anlaşmazlıklar dahi giderilerek yeşil Avrupanın gerçekleşmesi yakınlaşmıştır.

Fakat bütün bu ve buna benzer başarılı çalışmaların yanında Roma Anlaşmasının ihmal ettiği ve bu günkü yöneticilerin üzerine gitmekten ürktükleri Teknoloji problemi ortada durmaktadır.

Avrupa Ekonomik Topluluğu'nun Amerika Birleşik Devletleri ve Sovyet Rusya ile farklı teknik seviyesini giderebilmesi için bazı köklü çalışmalar ve fedakârlıklar yapmaları zorunludur. Buna rağmen bu konuda ahenkli bir çalışmanın yapıldığı söylenemez. Çünkü bugün Avrupa Ekonomik Topluluğu ülkeleri Teknolojik gelişme alanında ortak bir politikanın tayinini arzu etmelerine rağmen henüz bir anlaşmaya varamamışlardır.

Avrupa Ekonomik Topluluğu ülkeleri, her yıl araştırma işlerine iki buçuk milyar doları harcamakta ve aralarında henüz bir işbirliğine varamamış bulunmaktadır. Bu suretle esasen kıt olan

kaynakları dağınık bir şekilde kullanarak bir israfın içinde de bulunmaktadır.

Topluluğun bu davranışının sonucu, Teknolojide aleyhlerine olan açığın kapanması yerine önümüzdeki yıllarda daha da artması mukadder olacaktır. İşte bu tehlike iktisadi bütünleşmenin ilerisinde, siyasî birliği düşünen teknisyen ve devlet adamlarını uzun uzun düşündürmektedir.

Avrupadaki Altıların başarılı bir bütünleşmeden sonra Amerika Birleşik Devletleri karşısında az gelişmiş ülke durumuna düşmesi çok acı olacaktır. Daha şimdiden Ortak Pazar ülkelerinden Amerika Birleşik Devletlerine doğru bir beyin akışı vardır. Yani Avrupanın yetiştirdiği teknik elemanlar ve araştırmacılar ya gelir azlığı veya çalışma imkânlarının noksanlığı sebebiyle Amerika Birleşik Devletlerine gitmektedirler. Bu akışın devamı ileride Avrupalı ülkelere çok daha pahalıya mal olacaktır.

Onun için Avrupa Ekonomik Topluluğu'nun yetkilileri bu konuya yakın gelecekte daha ciddi bir şekilde eğilme mecburiyetini hissedeceklerdir.

Dağınık olan çalışmalarını toplayarak belirli bir koordinasyon ve işbirliği çerçevesinde, daha fazla fedakârlığa katlanarak Sovyet Rusya ve Amerika Birleşik Devletleri ile aralarındaki mesafeyi kapatmaya çalışacaklardır.

Aksi halde askerî ve siyasî olanakların dışında sadece ekonomik alanda dahi dünya pazarındaki Topluluğun rekabet şansı azalacaktır.

Kaldı ki Topluluk, bir taraftan nükleer ve diğer taraftan feza araştırmaları konularına da eğilmek ve bu alanlarda diğer büyüklerle yarışmak zorundadır.

İşte Avrupa Ekonomik Topluluğu, böyle bir Teknoloji politikasının tesbiti ve uygulanması sorunu ile karşı karşıyadır. Bu sorunu topluluk içinde hangi organ halledecektir? Ve nasıl? Merakla ve sabırsızlıkla beklenen husus budur.